O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI TURIZM QO'MITASI

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI DIN ISHLARI BO'YICHA QO'MITA

TOURISM DEVELOPMENT INSTITUTE

O'ZBEKISTON XALQARO ISLOMSHUNOSLIK AKADEMIYASI

"JAHON VA MILLIY TURIZM RIVOJLANISHINING DOLZARB MASALALARI VA ZAMONAVIY TENDENSIYALARI"

1-AN'ANAVIY XALQARO ILMIY-AMALIY ANJUMAN

MATERIALLAR TO'PLAMI

2026-yil 20 may

Toshkent – 2026

O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI DIN ISHLARI BO‘YICHA QO‘MITASI

O‘ZBEKISTON XALQARO ISLOMSHUNOSLIK AKADEMIYASI

“JAHON VA MILLIY TURIZM RIVOJLANISHINING DOLZARB MASALALARI VA ZAMONAVIY TENDENSIYALARI”

mavzusidagi 1-an’anaviy xalqaro ilmiy-amaliy anjuman materiallari

****

Материалы 1-й традиционной международной научно-практической конференции на тему:

“АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ И СОВРЕМЕННЫЕ ТЕНДЕНЦИИ РАЗВИТИЯ МИРОВОГО И НАЦИОНАЛЬНОГО ТУРИЗМА”

****

The Materials of the First Annual International Scientific and Practical conference on the theme

“RELEVANT ISSUES AND MODERN TRENDS IN THE DEVELOPMENT OF GLOBAL AND NATIONAL TOURISM”

2026-yil 20-may

Toshkent – 2026

“Jahon va milliy turizm rivojlanishining dolzarb masalalari va zamonaviy tendensiyalari” mavzusidagi 1-an’anaviy xalqaro ilmiy-amaliy anjuman materiallari. – T.: O‘zXIA, 2026. – 415 b.

O‘zbekiston xalqaro islomshunoslik akademiyasi “Islom iqtisodiyoti va moliyasi, ziyorat turizmi” kafedrasi tomonidan O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2023-yil 4-iyuldagi “Ma’muriy islohotlar doirasida oliy ta’lim, fan va innovatsiyalar sohasida davlat boshqaruvini samarali tashkil qilish chora-tadbirlari to‘g‘risida”gi PQ-200-son Qarori 9-bandida belgilangan xalqaro ilmiy-texnik hamkorlik ko‘lamini kengaytirish, xalqaro va respublika miqyosidagi ilmiy anjumanlar, simpoziumlar, seminarlar va boshqa ilmiy hamda ilmiy-texnik tadbirlarning o‘z vaqtida va samarali o‘tkazilishini ta’minlashga qaratilgan vazifalar, O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2026-yil 16-fevraldagi “Mamlakat taraqqiyotining 2030-yilgacha mo‘ljallangan ustuvor yo‘nalishlari doirasida islohotlarni izchil davom ettirish va yangi bosqichga olib chiqishning qo‘shimcha chora-tadbirlari to‘g‘risida”gi PF-21-son Farmonida belgilangan ustuvor maqsadlar hamda O‘zbekiston Respublikasi Oliy ta’lim, fan va innovatsiyalar vazirligining 2026-yil 16-yanvardagi “O‘zbekiston Respublikasida 2026-yilda xalqaro miqyosida o‘tkaziladigan ilmiy va ilmiy-texnik tadbirlar rejasi to‘g‘risida”gi 11-son buyrug‘i ijrosini ta’minlash maqsadida 2026-yil 20-may kuni “Jahon va milliy turizm rivojlanishining dolzarb masalalari va zamonaviy tendensiyalari” mavzusidagi 1-an’anaviy xalqaro ilmiy-amaliy anjuman o‘tkazildi.

Ushbu anjuman doirasida turizm faoliyatining nazariy-konseptual asoslari, jahon turizm bozoridagi yangi omillar va tendensiyalar, O‘zbekiston turizm bozorining tarkibiy xususiyatlari, milliy va mahalliy turizmni rivojlantirishda xalqaro tajribadan foydalanish hamda turistik faoliyatning istiqbolli yo‘nalishlariga oid ilmiy ma’ruzalar muhokama qilindi. Shuningdek, turizm xizmatlari samaradorligi, ziyorat turizmi, hududiy turizm salohiyati, madaniy meros obyektlaridan foydalanish, infratuzilmani modernizatsiya qilish, raqamli va innovatsion yechimlarni joriy etish, barqaror turizm hamda kadrlar tayyorlash masalalari ilmiy-amaliy jihatdan tahlil qilinib, tegishli taklif va tavsiyalar ishlab chiqildi.

Konferensiya materiallari to‘plamida mamlakatimiz va xorijiy davlatlarning olimlari, soha mutaxassislari, amaliyotchilar, professor-o‘qituvchilar, ilmiy xodimlar, doktorantlar, magistrantlar, talabalar hamda mustaqil tadqiqotchilarning ilmiy izlanishlari jamlangan. Mazkur to‘plam jahon va milliy turizmning dolzarb masalalarini o‘rganish, xalqaro tajribani milliy sharoitga moslashtirish hamda O‘zbekiston turizmining raqobatbardoshligini oshirishga xizmat qiluvchi muhim ilmiy-amaliy manba hisoblanadi.

Mas’ul muharrir:
akademik, i.f.d., prof. **N.Tuxliyev**

Tahrir hay’ati:
i.f.d., prof. **O.T.Astanakulov,** *i.f.d., prof.* **R.V.Abdullayev,** *i.f.d., prof.* **A.A.Isadjanov,** *i.f.n., dots.* **G.P.G‘ulomova,** *i.f.n., dots.* **Z.R.Sodikov,** *i.f.n., prof., v.b.* **A.A.Xudoyarov,** *PhD, dots.* **N.Sh.Botirova,** *PhD, dots.* **S.I.Mamurov,** *DSc, prof. v.b.* **G.S.Mustafoyev,** *PhD, dots. v.b.* **G.T.Umarova,** *dots. v.b.* **U.P.Jiyanov, K.A.Jahongirov, Sh.A.Murotov**

Taqrizchilar:
i.f.n., dots. **A.A.Abdirashidov**
DSc, dots. **S.Z.Abrorov**

Konferensiya materiallari to‘plami O‘zbekiston xalqaro islomshunoslik akademiyasi Ilmiy, o‘quv-uslubiy kengashida muhokama etilgan (2026-yil 5-maydagi 9-sonli bayonnoma).

Mazkur to‘plamga kiritilgan ma’ruza maqolalarning mazmuni, ulardagi statistik ma’lumotlar va me’yoriy hujjatlar, sanalarning to‘g‘riligiga hamda tanqidiy fikr-mulohazalarga mualliflarning o‘zlari shaxsan mas’uldirlar.

MUNDARIJA

So'z boshi. 3

YALPI MAJLIS

Kamilov M. Global transformatsiya sharoitida O'zbekistonda ziyorat turizmini rivojlantirish istiqbollari. 5

Тухлиев Н. "Ўзбекистон – 2030" стратегияси ва Ўзбекистонда туризмни ривожлантириш имкониятлари. 9

Akkulov A. Jahon va milliy turizm rivojlanishining dolzarb masalalari va zamonaviy tendensiyalari. 14

Summera Khalid. Escaping the Screen: the Emergence of Digital Silence Tourism among Contemporary Travelers. 18

Mammetova B. O'zbekiston sharoitida yashil turizm va ekologik madaniyatni rivojlantirishning barqaror turizmni ta'minlashdagi ahamiyati va istiqbollari. 25

Xalilov S. Turizm sohasida barqaror iqtisodiy o'sishni ta'minlashning strategik aspektlari. 30

Muhammad Eid Balbaa. Culinary Tourism in Uzbekistan: a Descriptive Study of National Cuisine as a Cultural and Economic Asset. 34

Freshta Qaumy. New Factors, Opportunities, and Trends in the Development of the Global Tourism Market. 40

Jiyanov O'. Turizm xizmatlari samaradorligini baholashda innovatsion yondashuvlar. . . 46

Jahongirov K. O'zbekistonda ta'lim turizmini rivojlantirish imkoniyati va istiqbollari. . . 57

I SHO'BA
TURIZM FAOLIYATINING MAZMUNI VA UNI O'RGANISHNING NAZARIY-KONSEPTUAL JIHATLARI

Gulyamova G. Turizmni rivojlantirishda raqamli texnologiyalardan foydalanishning nazariy jihatlari. 65

Jiyanov O'. Turizm xizmatlar bozori samaradorligini baholashning raqamli indikatorlar tizimini shakllantirish. 70

Pulatova M. Turizmning iqtisodiy o'sishga multiplikativ ta'siri. 74

Ernazarov B. Tibbiy turizmda mintaqaviy salohiyat tushunchasi va uning roli. 79

Mamasobirov D. Mamlakat iqtisodiyotini rivojlanishida turizmning o'rni. 89

A'zamov S. Turizm iqtisodiyotining barqaror rivojlanishida davlat siyosatining o'rni. . . . 92

Homidova G., Mustafoyev G. Qishloq joylarida xizmat ko'rsatish sohasini jadal rivojlantirishning zarurati va ijtimoiy-iqtisodiy ahamiyati. 96

Jurayeva G. Mintaqada innovatsiyalarni qo'llab-quvvatlash: nazariy asoslar va amaliy yondashuvlar. 101

Tolipova M. Barqaror turizm rivojlanishida tashkiliy-iqtisodiy boshqaruv mexanizmlarini takomillashtirish. 104

Tursunova N., Xalilov Sh. Turizm xizmatlari sifatini takomillashtirish va hududiy raqobatbardoshlikni rivojlantirishning innovatsion yo'nalishlari: Uzairways tajribasi asosida. 109

II SHO'BA
JAHON TURIZM BOZORI RIVOJLANISHIDA YANGI OMILLAR, IMKONIYATLAR VA TENDENSIYALAR

Astanakulov O. O'zbekiston turizm bozorining rivojlanish tendensiyalari va xalqaro sayyohlar oqimiga iqtisodiy o'sishning ta'siri 113

Sodikov Z. Ekoturizmning sirkulyar iqtisodiyotni rivojlantirishdagi ahamiyati. 119

Azizova N. Jahon turizm bozori rivojlanishida yangi omillar, imkoniyatlar va tendensiyalar. 123

Нуруллаева М. Влияние цифровых платформ на развитие мирового туристического рынка: современные тенденции и трансформационные процессы. . 127
Abdirashidov A. Turizm klasterlarini rivojlantirish orqali iste’mol tovarlari bozorining barqaror o‘sishini ta’minlash. 130
Умарова Г., Максудова Ш. Жаҳон туризм бозори аҳоли самарали бандлигини таъминлашнинг муҳим омили сифатида. 136
Xalimova F. Xalqaro turizm bozorida ekotizim xizmatlarini boshqarish: ekologik barqarorlik va raqamli transformatsiya. 138
Юлдашев Н. Возможности применения контрактов исламского банкинга в финансировани туристических проектов в странах средне-азитского региона: практика и перспективы. 141
Xusniddinova M. Turizm sohasida raqamli transformatsiya: mobil ilovalar, Big data va aqlli tizimlarning xizmat sifatiga ta’siri. 145
Pulatova M. O‘zbekistonda turizm raqobatbardoshligini oshirishning iqtisodiy o‘sishni ta’minlashdagi ahamiyati. 149
Xoshimova D. Turizm biznesida ijtimoiy tarmoqlardan foydalanish. 153
Bozorboyev A., Esonboyev B. Turizm faoliyatining mazmuni, nazariy asoslari va uning ijtimoiy-iqtisodiy ahamiyati. 157

III SHO‘BA
O‘ZBEKISTON TURIZM BOZORINING TARKIBIY TUZILISHI, RIVOJLANISH TENDENSIYALARI VA O‘ZIGA XOS JIHATLARI

Xolmamatov F., Shamansurova M. O‘zbekistonda turizm xizmatlari eksportini kengaytirish asosida to‘lov balansini yaxshilash mexanizmlari. 161
Astanakulov O., Soxibova M. Turizm industriyasida inson resurslarini boshqarishni raqamlashtirish: kontseptual yondashuv va istiqbollar. 167
Mustafoyev G., Homidova G. O‘zbekistonda qishloq joylarni barqaror rivojlantirishda “Aqlli mahalla” va “Aqlli qishloq” konsepsiyalarini joriy etishning ahamiyati. 170
Xudoyarov A. O‘zbekistonda ananaviy va ziyorat turizm industriyasining rivojlanish tendensiyalari. 175
Abdirashidov A. O‘zbekistonda ziyorat va madaniy turizm rivojlanishining hududiy iste’mol tovarlari bozoriga ta’siri. 179
Buxarova F. O‘zbekiston ziyorat turizmining rivojlanishida innovatsion texnologiyalarning roli. 184
Musaxanov Q. Milliy iqtisodiyotni rivojlantirishda turizm sanoatining roli. 190
Mardonov Sh., Hikmatova K. O‘zbekistonda turizmning so‘nggi yillardagi dinamikasi va uning tahlili. 193
Ermamatov Sh. O‘zbekistonda turizm rivojlantishining zamonaviy tendensiyalari. 197
Mirzayev S. O‘zbekistonda turizm faoliyatini rivojlanish omillari. 203
Ro‘ziqulov E. Raqamli platformalar asosida O‘zbekiston turizm xizmatlari samaradorligini oshirish yo‘llari. 206
Mamanov M., Abdupattoxova A. Milliy turizm rivojlanishining ustuvor yo‘nalishlari va bozor tarkibidagi o‘zgarishlar. 209
Toshpulatova M. O‘zbekistonning jahon savdo tizimiga integratsiyalashuvi sharoitida milliy turizm bozorining tarkibiy o‘zgarishlar tahlili. 218
Abdumannobova G. O‘zbekistonda “Yashil” iqtisodiyotga o‘tishda turizmning ta’sir doirasini takomillashtirish yo‘llari. 223
Soxibova M. O‘zbekiston ziyorat turizmi bozorining tarkibiy tuzilishi va hududlarni barqaror rivojlantirishning “Smart” modeli. 227
Toirova N. O‘zbekistonda turizm bozorining rivojlanish tendensiyalari. 231

Mardonov Sh., Jo‘rayeva Sh. O‘zbekistonda turistik resurslar rivojlanishining tendensiyalari. 237
Darmenbayeva Sh. O‘zbekistonda smart turizmning hozirgi holati. 240

IV SHO‘BA
MILLIY VA MAHALLIY TURIZMNI RIVOJLANTIRISHDA JAHON TAJRIBASIDAN FOYDALANISH

Mamurov S. Hududiy turizm samaradorligini oshirishda ilg‘or xorijiy tajribalardan foydalanish. 243
Хусанов Ч. “Food tourism” консепциясининг глобал эволюцияси ва минтақавий адаптация масалалари. 250
Sadibekova B. Xitoyda turizm tarmog‘ining zamonaviy holati va rivojlanish tendensiyalari. 254
Maksudova Sh., Jahongirov K. Turizmni raqamlashtirishning xorij tajribasi va undan O‘zbekistonda foydalanish imkoniyatlari. 258
Ashurova M., Olimova M. Surxondaryo viloyatining ziyorat turizm salohiyati va undan foydalanish yo‘nalishlari. 261
Esonboyev B. Milliy turizm industriyasini rivojlantirishda monitoring va baholash indikatorlarining roli. 264
Yuldashev S. Inson kapitali va “Yumshoq kuch” omili orqali turistik jozibadorlikni oshirish. qiyosiy tahlil. 270
Sodikov Z., Burxonov D. Milliy iqtisodiyotda sirkulyar mexanizmlarni joriy etishda raqamlashtirishning roli. 277
Toshpulatova M., Abduroupov A. Ko‘p tomonlama savdo tizimiga integratsiyalashuv sharoitida milliy va mahalliy turizmni klasterlashtirishning xalqaro tajribasi. 281
Xolmatov A., Jahongirov K. Yaponiya tajribasi asosida O‘zbekistonda qishloq turizmini rivojlantirish imkoniyatlari. 287

V SHO‘BA
O‘ZBEKISTONDA TURISTIK FAOLIYATNI RIVOJLANTIRISH IMKONIYATI VA ISTIQBOLLARI

Астанакулов О. Ўзбекистонда “Циркуляр иқтисодиёт” тамойиллари асосида туристик зоналарни бошқариш. 292
Xusanov Ch. Turizm infratuzilmasini modernizatsiya qilish orqali hududlarning iqtisodiy raqobatbardoshligini oshirish. 299
Mardonov Sh., Anvarova M. O‘zbekistonning chekka hududlarida MICE turizmni rivojlantirish imkoniyatlari. 302
Axmadjonova G. O‘zbekistonda ziyorat turizmini rivojlanishi. 306
Хамидов А., Салихова А. Туристический прорыв Узбекистана-2026: от масштабных цифр к устойчивому развитию регионов и эксклавов. 310
Batirova N. The Nature of Islamic Accounting and Its Role Today. 313
Murodullayev B. “Umra plyus” dasturi doirasida davlat subsidiyalarining O‘zbekistonda ziyorat turizmini rivojlantirishga ta’siri. 322
Yunusova. U.B., Quvondiqova. H.S. Sustainable Tourism Development in Uzbekistan: Challenges and Opportunities. 327
Tursunova R.M., Ahmadjonov D.T. Tourism Industry Development Prospects in Uzbekistan. 331
Abrorov S. Turizm sohasini rivojlantirishga sukukni fiskal instrument sifatida qo‘llash. . 336
Нарзуллаева Ф. Проблемы и перспективы развития инфраструктуры mice-туризма на основе современных цифровых технологий в Узбекистане. 339

A’zamov S. Turizm sohasini rivojlantirishda davlat dasturlari va investitsiya siyosatining o‘rni. 341
Raximova S. Namangan viloyati chust tumanining etnoturizm va hunarmandchilik salohiyati asosida xalqaro turistik oqimlarni jalb etish istiqbollari. 347
Toshtemirova M. Surxondaryo viloyatida yashil iqtisodiyotni rivojlantirish istiqbollari. . 352
Otaxonova I. O‘zbekistonda turistik faoliyat samaradorligini oshirishda mobil marketingni rivojlantirish istiqbollari va ustuvor yo‘nalishlari. 356
Orifjonov M. O‘zbekistonda turistik korxonalarning innovatsion faoliyatini rivojlantirishning strategik yo‘nalishlari. 363
Isadjanov A., Djumabayeva S. O‘zbekistonda agroturizm: barqaror turizm turi sifatida. . 368
Raxmatullayeva D., Sodikov Z. Indoneziyada zakot institutining kambag‘allikni kamaytirishdagi roli: 2010-2020-yillar ekonometrik tahlili. 372
Ubaydullayev Sh. Ta’lim sohasidagi innovatsion loyihalarda risklarni aniqlashning kognitiv modeli. 380
Sayidova Z. O‘zbekistonda turizm sohasidagi kichik biznes subyektlarini davlat tomonidan qo‘llab-quvvatlash mexanizmlari. 383
Chinpo‘latova G. Ziyorat turizmini rivojlantirishda sun’iy intellekt texnologiyalaridan foydalanishning iqtisodiy mexanizmlari. 387
Akbarova F. Elektron ishtirok indeksi (EPI)ni amalga oshirish mexanizmi va unda O‘zbekiston tajribasi. 393
Jamolova F., Murotov Sh. Turizm xizmatlarini rivojlanishda generativ sun’iy intelektning ahamiyati. 398
Abdufattoxova A. O‘zbekistonda turizmni rivojlantirishning ustuvor yo‘nalishlari. 404

“JAHON VA MILLIY TURIZM RIVOJLANISHINING DOLZARB MASALALARI VA ZAMONAVIY TENDENSIYALARI”
mavzusida 1-an’anaviy xalqaro ilmiy-amaliy anjuman materiallari

Sahifalovchi: Kamoliddin Jahongirov
Muharrir: Samadjon Mamurov, Uktam Jiyanov

Bosishga ruxsat etildi: 20.06.2026-yil
Bichimi 60x84 1/8. «Times New Roman»
garniturada raqamli bosma usulda chop etildi.
Shartli bosma tabog‘i 19. Adadi 100. Buyurtma № 20-11.
Tel.: (99) 832 99 79; (99) 817 44 54.
«IMPRESS MEDIA» MChJ bosmaxonasida chop etildi.
Toshkent shahri, Qushbegi ko‘chasi, 6-uy.